

Kultura popularna. Pomysły i tropy...

Aneta Grodecka,

Zdalne nauczanie 2020

Zapoznaj się z artykułem Jabuka Z. Lichańskiego *Relacje między kulturą wysoką a niską/popularną w literaturze* lub jego syntezą (załącznik).

Zastanów się, jakie błędy może popełnić polonista, który zamierza wykorzystać teksty kultury popularnej na swoich zajęciach?

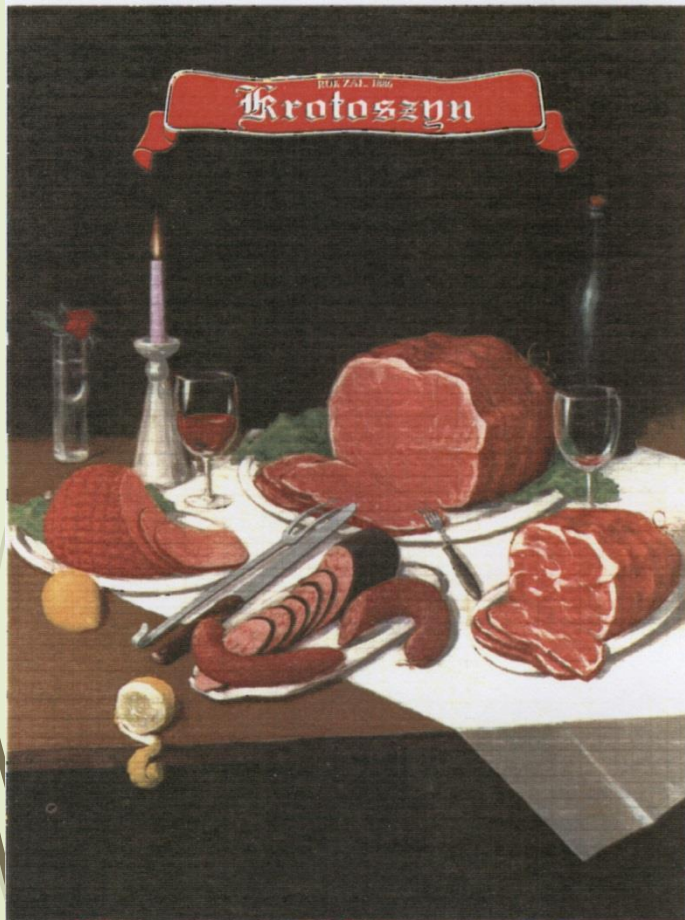
Sformułuj krótką odpowiedź w formie pisemnej.

Reklama. Od reklamy do arcydzieł malarstwa

ZAKŁADY MIĘSNE KROTOSZYN

W. C. Heda, Martwa natura z szynką, 1649, olej na płótnie, 97 x 80,5,
Muzeum Puszkina, Moskwa.

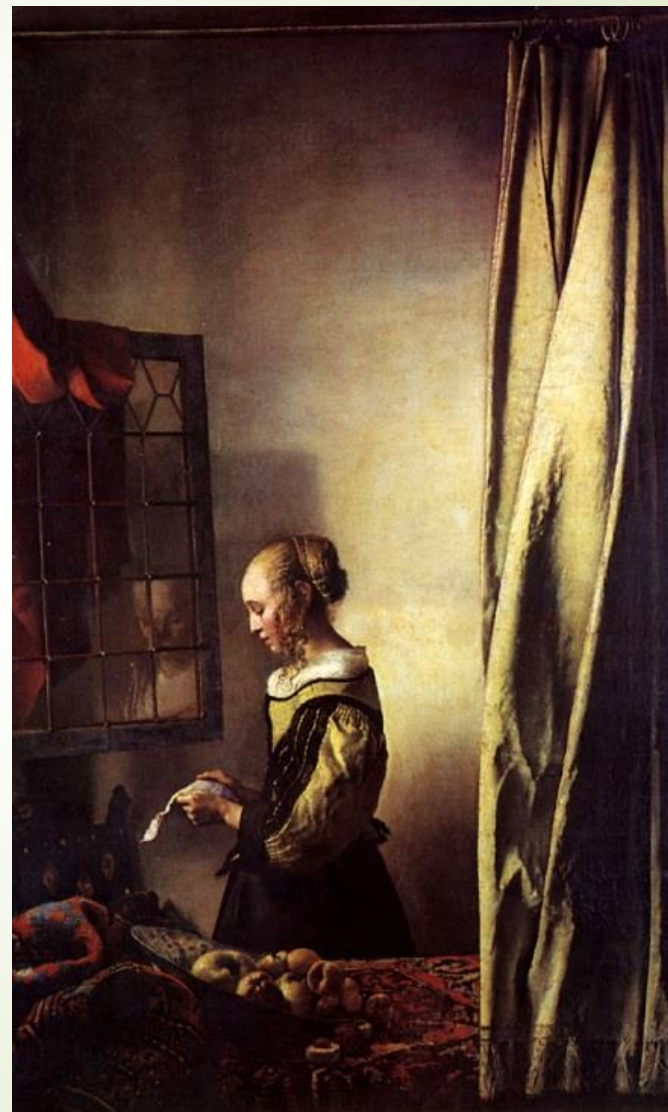

Wesołych Świąt

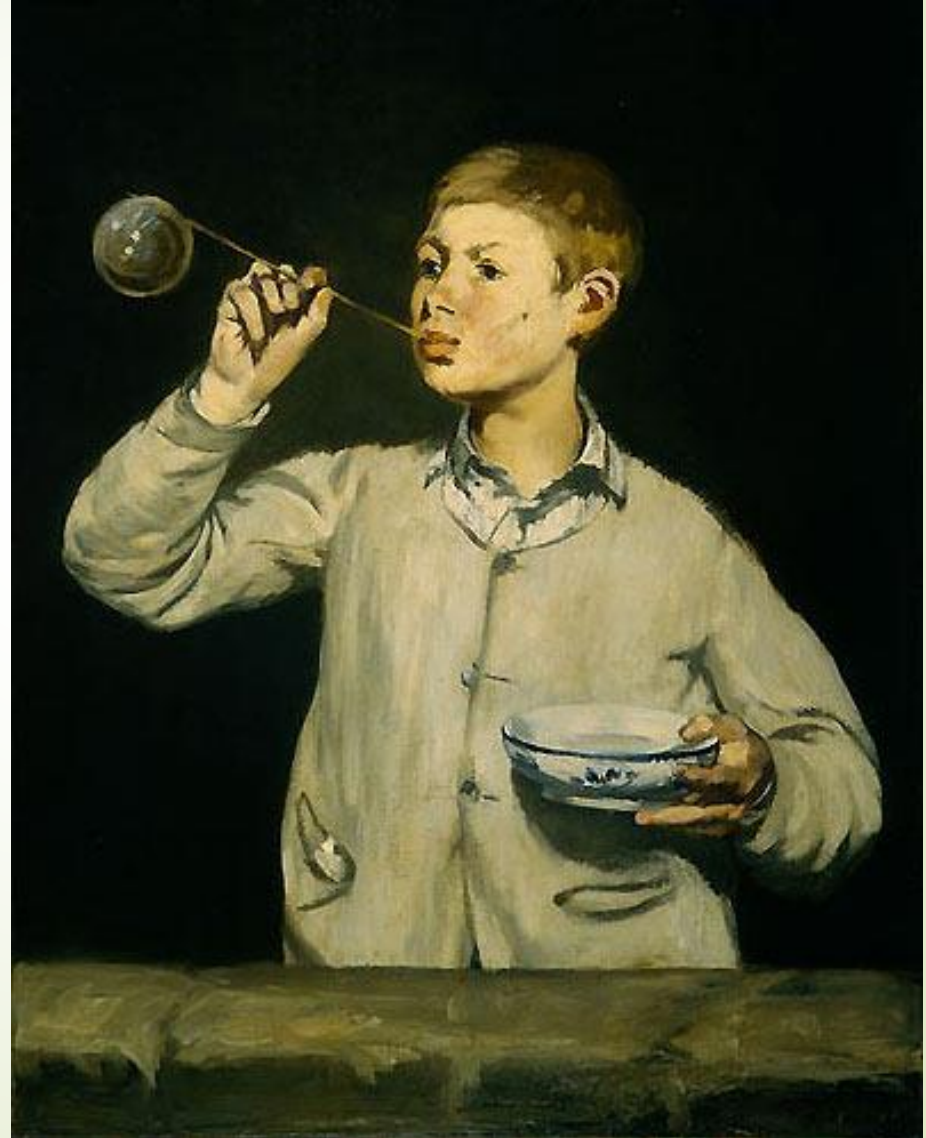
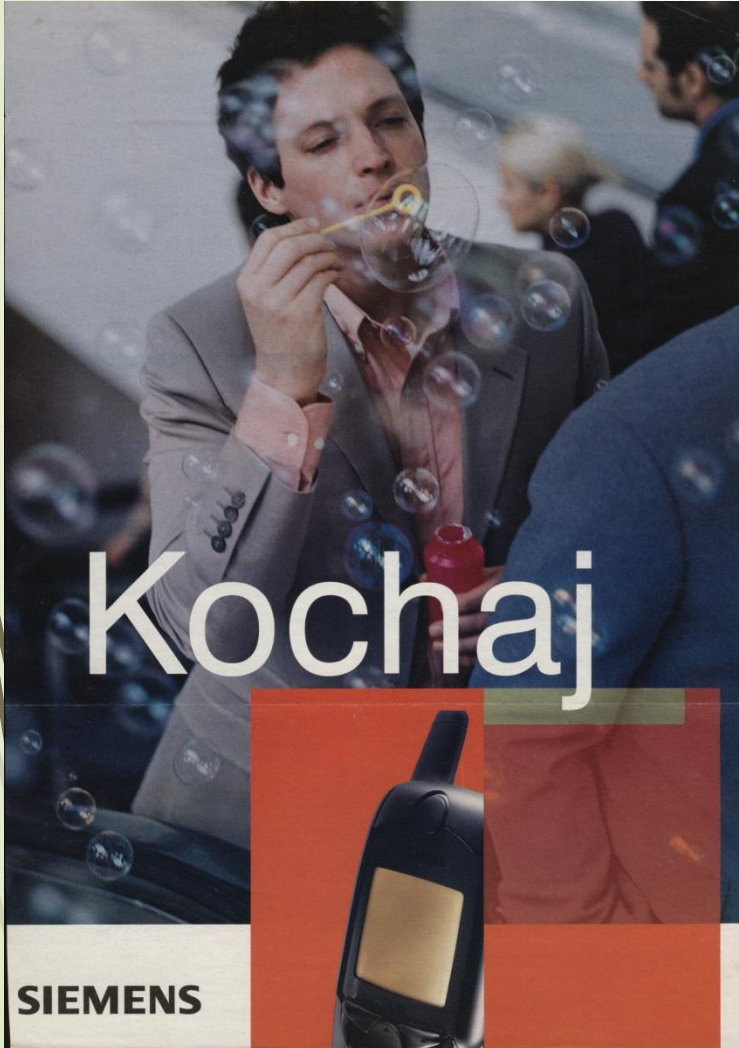
WYPOSAŻENIE ŁAZIENKI

J. Vermeer, *Dziewczyna czytająca list*, ok. 1657, olej na płótnie, 83 x 64,5, Galeria Drezdeńska

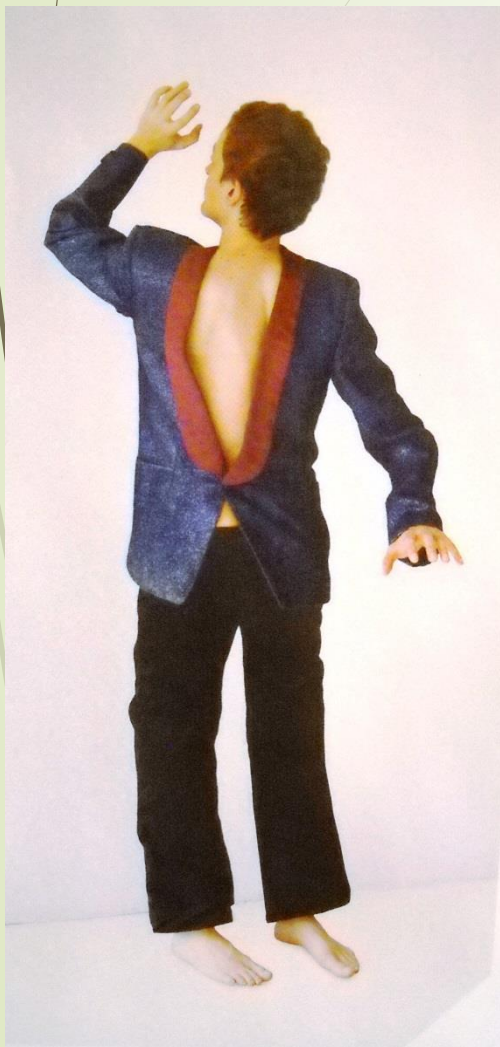
TELEFON KOMÓRKOWY

Edouard Manet, Bańki mydlane, 1867, olej na płótnie, 100,5 x 81,4 cm, Fundacja Gulbenkian, Lizbona.

AFISZ REKLAMUJĄCY PERFORMANS

Oskara Dawickiego, Poznań 2017

Andrzej Wróblewski, Rozstrzelanie surrealistyczne (Rozstrzelanie VIII, Egzekucja), 1949, olej na płótnie, 130 x 190 cm, Muzeum Narodowe, Warszawa.

Fotografia prasowa i artystyczna.
Kształcenie kulturowe, empatia, emocje...

Pismo „Viva” (Katarzyna Stankiewicz z mężem, fot. Jacek Poręba)

Jan van Eyck , Portret małżonków Arnolfinich, 1434, olej na desce, 82,2 × 60 cm, National Gallery w Londynie

Joel Peter Witkin (1939)

Diego Velázquez, Panny dworskie (Las Meninas) lub Rodzina Filipa IV - 1656, 318 x 276 cm, Prado, Madryt

Fotografie Jerzego Lewczyńskiego, Otwieram i zamykam oczy, 1986, 10 fotografii, w: Archeologia fotografii prace z lat 1941 – 2005, pod red. K. Jureckiego, I. Zjeżdżały, Września 2005.

Edward Hartwig, Stara uliczka
(1930), U wodopoju (1929)

E. Hartwig, Wierzby, Warszawa 1989,
z komentarzami Julii Hartwig

Oliviero Toscani, Pietà Benetton – AIDS kampania, zbiory kampanii społecznej Benetton, 1992 (pomysł zestawienia Małgorzata Mastowska-Taffel, zob. literatura)

Michał Anioł, Pietà, 1498–1499, marmur, 1,74 m, szer. u podstawy 1,95 m, Bazylika św. Piotra na Watykanie

Christian Hopkins *Depresja*

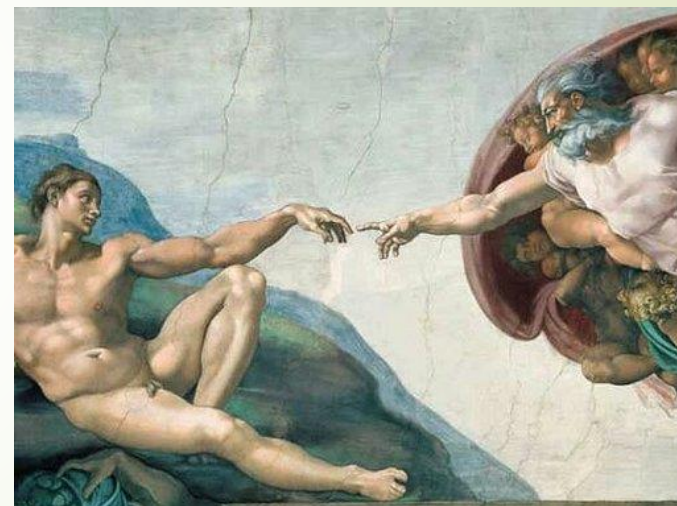

Graffiti. Różne zastosowania:
kształcenie kulturowe,
rozumienie metafory

Twórczość Banksy`ego jako kopalnia pomysłów metodycznych. To mistrz!!!

Graffiti, Zagrzeb, Chorwacja, 2012, fot. Małgorzata Szyłko

Michał Anioł, Stworzenie Adama,
1512, fresk (fragment), 4,8 x 2,30 m,
Kaplica Sykstyńska

Graffiti w komentarzu Julii Hartwig:

- Czarny kot, biały kot, w: Pisane przy oknie, Warszawa 2004.

Zwracała uwagę technika jego wykonania – wymalowany był przez szablon – jak i treść, zdradzająca autora szczególnej kategorii.

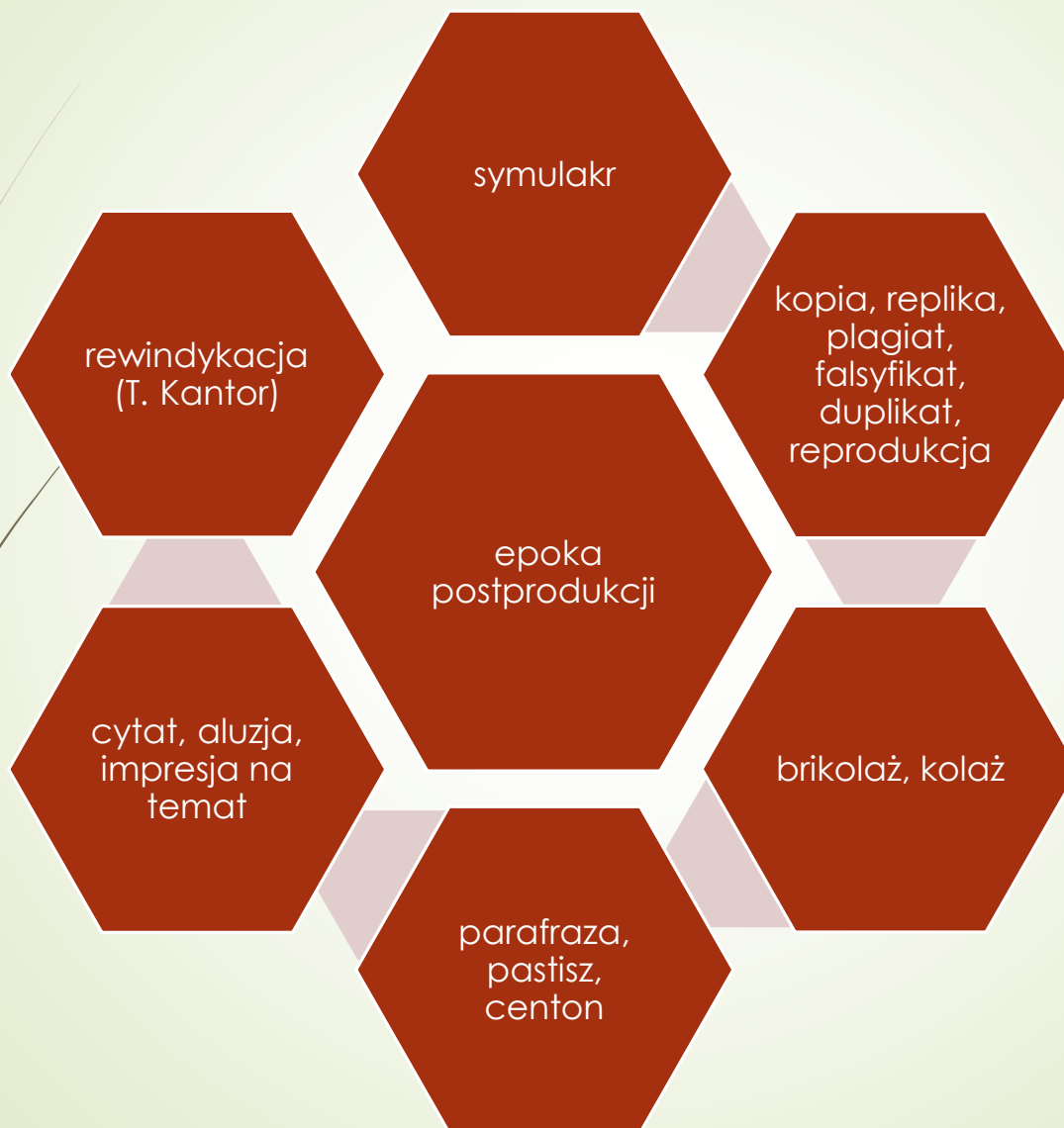
Postszuka. Memy, parafrazy,
transformacje...

Multiplikacja, epoka postprodukcji...
(Nicolas Bourriaud, Estetyka relacyjna, przeł. Łukasz
Białkowski, Kraków 2012.)

Jim Jarmusch:

Nic nie jest oryginalne. Kradnij ze wszystkiego, co wpływa na twoją inspirację lub napędza twoją wyobraźnię. Wchłaniaj stare filmy, nowe filmy, muzykę, książki, obrazy, fotografie, wiersze, sny, przypadkowe rozmowy, architekturę, mosty, znaki drogowe, drzewa, chmury, zbiorniki wodne, światło i cienie. Wybieraj tylko te rzeczy, z których masz kraść, które przemawiają bezpośrednio do twojej duszy. Jeśli tak zrobisz, twoje prace -kradzieże - będą autentyczne. Autentyczność jest bezcenna, oryginalność nie istnieje.

**MEM: ZAWSZE
WYLICZAMY DWÓCH
TWÓRCÓW – OPISUJEMY
ŹRÓDŁO!!!**

Edwin Henry Landseer, 1839,
Godność i bezczelność, olej na
płótnie, 88,9 x 69,2, kolekcja
prywatna;

DOROTA ŁAGODZKA;
<http://niezla-sztuka.blogspot.com>

Wobec infantki

Historia popularności.

Dlaczego bohaterka obrazów Velasqueza stała się tak ważna?

Mem – nośnik informacji kulturowej

Mem (od gr. mimesis – naśladownictwo).

W memetyce to nazwa jednostki ewolucji kulturowej, analogicznej do genu będącego jednostką ewolucji biologicznej.

Termin został wprowadzony przez biologa Richarda Dawkinsa w książce *Samolubny gen*.

Portrety Diega Velázquez jako źródło przekształceń

Portret infantki Małgorzaty w wieku ośmiu lat - 1659, 127 x 107 cm, Muzeum Historii Sztuki w Wiedniu

Portret infantki Małgorzaty - 1659-60, 212 x 147 cm, Prado, Madryt

Parafraza Dalego i impresja na temat Velázquezova Kantora

Salvador Dalí

Tadeusz Kantor

Obraz Picassa
inspirowany
Velázquezem

Zachował jedynie
kompozycję i
bohaterkę (można
ją rozpoznać).

Parodia w postsztuce

Propozycja ćwiczenia

Zanalizuj przedstawienie Łukasza Chwałka, wykorzystaj w czasie pracy opinię Seweryny Wystouch o metaforze plastycznej. Zaprojektuj scenariusz metodyczny (5 punktów).

Czy metaforę można zobaczyć?

Ani teoria znaków ikonicznych, ani praktyka malarska nie wykluczają metafory.

Metafora może istnieć (i istnieje!) w warstwie przedmiotowej obrazu, gdy jest spełniony jeden zasadniczy warunek: osłabienie funkcji oznaczającej przedmiotów przedstawionych.

[S. Wysłouch, zob. Literatura]

Łukasz Chwałek, *Koronawirus*, graffiti,
Zielona Góra, 2020 (całość)

Łukasz Chwałek, fragment nr 1

Łukasz Chwałek, fragment nr 2

Literatura

Lichański Jakub Z., Relacje między kulturą wysoką a niską/popularną w literaturze, [w:] Relacje między kulturą wysoka i popularną w literaturze, języku i edukacji, red. B. Myrdzik, M. Karwatowska, Lublin 2005 [załączam syntezę].

Uczeń z wyobraźnią. Ćwiczenia z analizy tekstów kultury, Wydawnictwo Seneka, Sopot-Poznań 2003.

Wysłouch Seweryna, Wizualność metafory, [w:] eadem, Literatura a sztuki wizualne, Warszawa 1993.

Rowińska Izabela A., Scenariusze lekcji [dot. kultury popularnej w edukacji], w: Metodyka literatury, oprac. J. Pachecka, A. Piątkowska, K. Sałkiewicz, t. II, Warszawa 2002 [przesłałam skan, oprac. L. Elsner].